2de. JAARGANG. — CURACAO DEN 23n. MEI 1885. — N° 73.

AMIGOE DI CURAÇAO.

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
OP CURAÇAO,
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

De agentuur
ten huize van de Heeren
JAN ELLIS, *Curaçao*, — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, *Aruba*, — Playa.
JOSÉ A. ROSA HERRERA, *Bonaire*, — Playa.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un annucio di 1 té 7 regel, fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

SCHEEPSTIJDINGEN.
aankomst alhier:

30 Mei	*Harrison*	van	Liverpool.
4 Juni	*Valencia*	„	New-York.
4 „	*Maracaibo*	„	Maracaibo.
7 „	*Royal Mail*	„	Southampt

CALENDARIO.
Mei.

24. DOMINGO PASCU DI SPIRITU SANTOE.
25. LUNA. S. Gregorio VII papa.
26. MARTES. S. Felipe Neri c.
27. RAZON. Sta. Maria Magd. *Quat. ajuna.*
28. HUEBES. S. Germano ob.
29. VIERNES S. Maximino ob. *Quat. ajuna.*
30. SABRA. S. Fernando rei *Quat. ajuna.*

STAND DER MAAN.

V. M. 28 Mei 3 ure 55 m. P. M.

Opkomst der Zon:
30 Mei 5 ure 38 m.
Ondergang der Zon:
30 Mei 6 ure. 22 m.

SCHEEPSTIJDINGEN.

vertrek van hier:

25 Mei	*Philadelphia*	naar	New-York.
27 „	*Maracaibo*	„	Maracaibo.
30 „	*Duitsch. st.*	„	Hamburg.
5 Juni	*Carácas*	„	New-York.

INGEZONDEN.

EL PERIODISMO O LOS PERIODISTAS.

—o—

III.

Ofrecimos en nuestro artículo anterior entrar de lleno en la gravísima cuestion divorcio, y sentimos en el alma no tener los suficientes alcances para levantarla á la altura en que la colocaria una inteligencia superior, que sintiera lo que siente nuestro corazon al persuadirnos, que no hay nada mas honroso, mas grande, ni de tan obligado deber como el de poner la castidad, el honor, el pudor y la suerte de nuestras madres, esposas é hijas, de esa parte en fin mas débil pero mas bella y creada como el complemento y perfeccion, de nuestra naturaleza y de nuestro manera de ser en el órden social, en la vida pública, y como congeneres en el concurso á la organizacion y consolidacion de la familia, fuera del alcance de nuestros estravios en las violentas exitaciones de nuestras pasiones eróticas, que tantos males nos traen cuando nos dejamos llevar de sus impulsos seductores, que no solamente embriagan nuestros sentidos y ofuscan nuestra razon sino que tienen poder é influencia para quebrantar las mas sólidas convicciones de nuestro entendimiento y de nuestra voluntad.

Para de alguna manera justificarnos ó alcanzar á velar hasta donde sea posible los santos fines del matrimonio, ocultando el sentimiento moral que lleva á la razon y á la conciencia la idea infinita del ser finito, por medio de la propagacion de la especie en la formacion de la familia en que el *yo* mismo sirve de base, de atributo y de continuidad, hemos inventado darle el nombre de contrato á la union conyugal con la bastarda mira de encontrar los medios de que las leyes civiles puedan intervenir de esta ó de la otra manera en el cumplimiento ó disolucion, lazo ó union, en que la naturaleza, la voluntad, la conveniencia, la utilidad y la imperiosa necesidad de complementar nuestra individualidad es lo que nos ha obligado á pensar, buscar é idear los medios mas seguros, inquebrantables y poderosos de buscar en las cualidades, gracias y virtudes de la bella mitad que cautiva nuestros sentidos, y lleva á nuestra persuacion el convencimiento íntimo de alcanzar con su union la felicidad perpetua, la manera de atraerla, de persuadirla y convencerla de que es ella el ser destinado por Dios como director de la creacion á formar nuestra perfeccion del ser humano como esposos para entrar en una naturaleza única, y del ser general sociedad con nuestra multiplicacion y recíprocas obligaciones en el cumplimiento de los deberes domésticos.

Siendo pues el hombre dueño de toda su voluntad, de su mas libre albedrío y de una absoluta independencia, para pensar, medir, escoger y pesar, con toda la detencion madurez y profunda exámen, lo que mas le convenga, mas utilidad le prometa y mayores garantias le ofrezca, en la gravísima y trascendental cuestion del complemento de su ser físico y de su perfeccion y estabilidad moral, en la continuacion de su *yo* que es la base ineludible y fundamental del matrimonio ¿qué hay en la concusencia y buena disposicion de esos dos seres, de esas dos almas, de esas dos voluntades, de esas dos naturalezas, en formar una sola para multiplicar la especie, que pueda llevar el nombre de contrato? ¿como puede dársele el nombre de contrato civil á un acto en que no pueden intervenir ni en su cumplimiento ni en su ejecucion los verdaderos interesados, que son los que vendrán del único fin y propósito de esa union, que es la de que tengan padres, que les den nombre y respondan de su porvenir, á los hijos que surjan de la union conyugal? De error en error, de desatino en desatino, nos llevaria esa iniquidad de prevalernos de la fuerza, siempre que las pasiones sensuales ó el hastío que traen los exesos ó la intemperancia nos obligaran á emplearla contra esa mitad de nuestro ser, que entran de buena fé y bajo la promesa de perpetua union y con la preconcebida esperanza de ser dichosos bajo nuestro amparo y proteccion.

———

Si la única y verdadera ley moral en el matrimonio es la de responderse el uno á el otro de los esposos en ser felices ó desgraciados juntos corriendo siempre una misma suerte, si los deberes de esas dos almas y dos cuerpos unidos para formar un núcleo social que los lleve á la perfeccion por el camino de las mas íntimas virtudes de amor y recíproca abnegacion, si es el hombre en ejercicio de su autoridad el que posée los medios infinitos por donde los abusos y la tentacion pueden, dentro y fuera del hogar, herir los sentimientos dolicados y puros del ser que escogió para complemento de su vida ¿qué otro contrato puede existir fuera del de la indisolubilidad impuesta por Dios y por su iglesia? ¿cómo podria ser juez competente una de las partes contratantes sobre hechos y derechos en que se escluye de toda participacion, precisamente á la que ha sido buscada y reducida para celebrarlo? ¿con qué justicia ni equidad negarle intervencion á la muger en un fallo en que precisamente es la que representa el vínculo de la familia de donde nacen los demas vínculos de la ciudadanía y de la sociedad? ¿qué caracter de verdad, de justicia y de moral tendrá jamas una sentencia de separacion que decide de la suerte de la esposa y de los hijos, pronunciada bajo la monstruosa desigualdad de no intervenir en ella mas que el hombre? Tales son indudablemente las poderosas razones por que siempre que la prostitucion y el sensualismo han alcanzado leyes de divorcio, la opinion pública se ha pronunciado contra ellas como contrarias al bien y la dicha de las sociedades humanas, á las buenas costumbres, y á la honestidad y buen nombre de nuestras madres, esposas é hijas.

———

No es en virtud de las palabras del divino redentor al contestar la pregunta que le hicieron los fariseos, de si le era permitido á el hombre abandonar su muger, que llevamos á nuestra razon y á nuestra conciencia la persuacion de que á el abandonar á nuestros padres para unirnos conyugalmente, lo hacemos para identificarnos en un solo ser con el propósito de formar en conjunto un nido para la familia que pensamos alcanzar de la gracia de Dios;—no es por que el hecho en si mismo lleva tal caracter de autoridad y beneficios sociales, que los matrimonios honrados y fieles en el cumplimiento de sus deberes, han sido siempre lo son hoy y lo serán mientras la religion y la moral exista para la humanidad, el orgullo, el ornato y la grandeza de las naciones: sinó por que nuestra propia utilidad, honor y decoro nos lleva hasta la santidad cuando consagramos á nuestra familia los cuidados, el amor y nuestro perseverante interes por su bien y por su dicha, pues creado el hombre como el ser racional y único que sirviera de union entre el cielo y la tierra, como la criatura por excelencia que dominará cuanto le rodea y pudiera llevar hasta su criador, por medio de la oracion y de la consagracion á su Santo servicio, las súplicas de perdón y de misericordia en sus conflictos y calamidades, no es de ninguna manera aceptable la diferencia que tratamos de establecer separando de nuestra comun naturaleza la mitad que perfecciona nuestra existencia como lo evidencian las testuales palabras: *No habeis oido que el que creó á el hombre desde el principio lo crió varon y hembra, y que le dijo á él por esta razon, el hombre abandonará á su padre y á su madre y serán dos en una carne.*

Palabras que aun cuando no tuvieran origen tan sagrado, están esculpidas en el corazon de todo hombre que llega al matrimonio buscando la compañera, la mitad que necesita para formar ese ser completo que como creacion social sirva de complemento á la creacion individual, que confundiéndose en una sola voluntad, en un mismo deseo, en un idéntico sentimiento de asistirse, ampararse y asimilarse en todos los goces y dolores de la vida, toda vez que en esa nueva creacion social como complemento de la creacion original viene á representarse cuanto puede haber de grande, de noble y de positivo en la comunidad en que entre á figurar la reproduccion de los nuevos seres, que criados y educados bajo las inspiraciones de tan santa union, entrarán á su turno á cumplir con esos deberes tutelares que sirven de base de orden y regularidad al sistema de asociacion perpetua, en que forzosamente tiene que vivir el hombre, por mas que los violentos impulsos de pasiones extraviadas lo conduzcan por el camino del error ó de la perversion á buscar en la fuerza medios de bastardear su mejor y mas benéfica obra.

Poseidos como lo estamos de la pureza y lealtad con que llenan sus deberes la generalidad de nuestras esposas y aun como un tributo á las virtudes de las que lo han sido nuestras, quisiéramos tener un caudal de ideas propias con que ilustrar una cuestion de tan trascendental importancia para el orden moral, empero nos alienta la esperanza de que lo que hemos aprendido, basta para persuadir á todo sano criterio, á todo hombre de corazon generoso, á todo ente racional, que es mas allá de inícuo, de perverso y de injurioso para esas criaturas á quienes con la vida les debemos el amor y los mas tiernos cuidados, envolverlas en un juicio de deshonra, de abandono y de vilipendio, las mas veces con injusticia notoria y aun con criminal propósito, sin darles la participacion activa y directa que les acuerda el derecho natural, equitativo, convencional y positivo, desde que le den el caracter de contrato civil á la union conyugal en que solo el amor, el sentimiento de identificacion perpetua y la unificacion de las dos voluntades sirve de base fundamental, hasta el punto de que los mas célebres publicistas y sabios legisladores estimen como legítima la esclusion de la muger de las asambleas y comisios electorales sosteniendo, que siendo una misma

la voluntad, comun el interes é idéntico el pensamiento de los esposos, no hay necesidad de la concurrencia de la mitad débil donde está representada la familia por el hombre.

Sin temor de contradiccion se puede evidenciar que las leyes que autorizen el divorcio llevan la depravacion á los corazones mas puros, y la relajacion á los mas honestos y delicados sentimientos, porque no es necesario pensar mucho para comprender que se pone á el alcance de las pasiones mas violentas y de mas perseverante exitacion, una arma que facilite el medio mas positivo y seguro de satisfacerlas y que un instante desgraciado de odio, despecho ó venganza, puede entrar á decidir, acaso sin pensarlo ni quererlo, de la suerte de una buena, dichosa é inocente familia, del porvenir de una sociedad y hasta del orden de una nacion, pues si tenemos que aceptar que el mérito físico y la importancia moral son estímulos para los malos deseos, que mantienen en asecho las exitaciones de la lujuria y aun de las venganzas personales en muchos casos, á la vez que no podemos responder de las violencias de nuestro caracter ni de los arrebatos involuntarios de la misma mansedumbre, y de tantas vicisitudes imprevistas que se burlan de nuestra voluntad y buenos sentimientos ¿ qué puede justificar una ley que por querer castigar esposas culpables, despierte en las mas virtuosas por medio de un vivo y justificado temor, sus buenas ó malas pasiones eróticas, poniéndolas en capacidad de burlarse de los que creen intimidarlas, y de pensar en ellas á cuantos las codiciaban sin esperanzas de poseerlas ?

De todo lo cual se deduce que no basta que las buenas costumbres rechacen el divorcio como inmoral y corruptor, es necesario que no tenga entrada en la legislacion de ningun pueblo, mas cuando tenemos ejemplos como el que nos legaron los mismos bárbaros, pues los germanos se revelaron hasta contra la idea de que sus mugeres pudieran ser rechazadas por quienes las habian seducido y alhagado para hacerlas las compañeras de su vida. En verdad que todo hombre que tenga un corazon que sienta, una alma noble y conciencia de su dignidad y deberes, jamas contribuirá á elaborar ese elemento de ignominia de injuria y de baldon para la sociedad que lo reclame, pues véase como quiera verse la ley que autorize el divorcio, ella lleva en su seno los jérmenes de una corrupcion, que si no ha penetrado en el alma de ninguna de esas mugeres que se enorgullecen con el título de esposas, haciendo alarde de ser buenas madres, no dejará de tener en ello una gran parte la persuacion en que viven, de que el compañero de su vida, el que la buscó como complemento de su ser y de su dicha, jamas ha llevado á su pensamiento el recuerdo de que puede abandonarla. Decia Agamenon: enseñad al niño el látigo con que podeis castigarle y despertareis en el la idea de que no le quereis y de que puede hacer el mal, razon por que el clero católico no solo proclama la indisolubilidad del matrimonio, sino que nos le presenta como la suprema dicha para los sinsabores de la vida. De aqui sin duda precede la ciega y monstruosa antipatía que nos exita y domina contra el clero católico, hasta querer encontrar en los defectos físicos y morales del sacerdote, cargos contra los principios mas liberales, mas benéficos y los únicos saludables para la humanidad que son los que predica el cristianismo.

El cual, ni la iglesia, ni el clero han dejado nunca de reconocer el matrimonio como contrato bajo su triple caracter de natural, civil y espiritual que de hecho y por el mismo derecho que le dan las contratantes al unirse en matrimonio, se hace perpetuo é indisoluble como sacramento instituido por el mismo Dios en cumplimiento del precepto, *creced y multiplicaos*.

Así es que si la felicidad y las virtudes son cuestiones que pueden hacerse interminables, palabras mas ó menos engañosas que cada quien puede interpretarlas á su capricho ó su antojo, el orden de la inmutabilidad é indisolubilidad de la union para perfeccionar nuestra naturaleza física y moral, lleva en sí mismo tal belleza y solidez que cautiva nuestros sentidos, demostrándonos por si mismo la influencia de sus efectos en la organizacion social, así como su incontestable poder para llevar el concierto, la armonía y la intimidad á la familia, para quien, así como para la iglesia católica ese orden está esencialmente sostenido por la indisolubilidad de la union conyugal, que hace imposibles esas frecuentes y veleidosas mudanzas, esos hijos sin padres, esas viudas con esposos, esos seres aislados que víctimas de sus malas pasiones han roto con los vínculos, afectos y deberes del amor que los unia, esos hijos enfin abandonados á la suerte de una educacion eventual y mendigada que puede hacerlos peligrosos aun para sus mismos padres, ese cáos que desconcierta, desune y fataliza lo que la naturaleza, el amor y la recíproca conveniencia habian unido é identificado bajo el santo sentimiento de la dicha comun y la felicidad doméstica.

BIJDRAGEN
TOT DE
GESCHIEDENIS VAN HET KATHOLIEK GELOOF IN DE KOLONIE CURACAO.

Het Kruis staat sinds eeuwen op Curaçao's heuvelen geplant. En waar ter wereld dat heilvol teeken des Christendoms eenmaal verschenen is, beschrijft later de hand der historie,— met bloed en tranen, of in gouden letteren,— de werken van geloof en liefde, door het Kruis gepredikt; het lijden en de heldendaden der geloovigen in den strijd, met onbezweken moed voor het kruis gestreden, ofwel de glorie van de martelkroon, soms ook de zegepraal hier beneden nog, met de kracht des Kruizes behaald.

De Katholieke Curaçaonaars en allen, die tot deze Kolonie het geluk hebben te behooren, behoeven de oogen slechts rond zich te wenden om de geschiedenis van het Katholiek Geloof in eenvoudige maar kostbare en welsprekende gedenkteekenen levend vóór zich te zien. Levend zeggen wij; want wat in deze Kolonie gestorven, of helaas, den dood nabij is— niet het Katholicismus! Zie de nederige Zusters-scholen, die in de schaduw van het Kruis en van eenvoudige Katholieke bedehuizen zijn opgericht: gij treft ze aan op het eiland Curaçao— te *Otrobanda*, *Pietermaai* en in alle Buiten-districten; op de Eilanden Bonaire en Aruba— aan de *Plaja's* en dieper landwaarts in. Die scholen zijn niet zoo maar uit de rotsen gegroeid: zij hebben hare historie, even als de Katholieke kerkjes zelve en de missionarissen, hare bedienaren! Verder het katholieke Pensionaat, die glorie van de Antillen en van Zuid-Amerika: de huizen voor zieken, krankzinnigen en leprozen; zelfs de Union di San Hosé evenzeer als de katholieke jongensschool, ondanks haar nog jeugdig bestaan— alles heeft zijne wording en ontwikkeling gehad, en veel reeds van het genoemde is tot hoogen bloei mogen geraken.

Met heiligen trots zal eenmaal het nageslacht op die talrijke werken van christelijke liefde en barmhartigheid of van echt apostolischen ijver den blik gevestigd houden, maar toch niet zonder leedwezen, zoo de geschiedenis al dien Katholieken arbeid en van die instellingen mocht zijn verloren gegaan. Daarom, in zooverre de bescheidenheid opzichtens nog in leven zijnde personen en familiën het veroorloofț, zal de „ *Amigoe di Curaçao*" van tijd tot tijd BIJDRAGEN ter kennis brengen van het publiek, die later als zoovele bronnen kunnen dienen voor wie zich mocht willen belasten met de taak eener geschiedbeschrijving van het Katholiek Geloof in deze Kolonie.

CONTRIBUCION
NA
HISTORIA DI FE CATOLICA DEN COLONIA CURACAO.

Ta hopi sigloe caba koe Cruz ta plantar riba ceroenan di Curaçao. Maar na cualkè lugar di mundoe koe e signo salutaria di Cristiandad a parce, manoe di historia a scirbi despues— coe sanger i lágrima, of coe letter di oro—obra di fé i di caridad predicar coe e Cruz; sufrimentoe i heroismo di creyentenan den e lucha koe nan ta mantene pa Cruz, of gloria di martirnan, i muchoe bez victoria ganar coe forza di Cruz.

Jioe di Curaçao católiconan, i toer esnan koe tien fortuna di pertenece n'e Colonia-akí, no tin noode sino di tira un bista rond, pa nan mira biboe nan dilanti hopi monumentoe sencijo ma precioso i elocuente, koe ta conta historia di Fé Católica. Monumentoe *biboe*, nos dici; pasobra maské tini hopi cos koe a moeri den dl e Colonia-akí, of koe ta cerca di moeri— Catolicismo nó! Sino, mira e humilde schoolnan di zuster, koe tabata instituí den sombra di cruz of di sencijo cas di oracion; nos ta haja nan riba isla di Curaçao,—na *Otrobanda*, na *Pietermaai* i na toer district di Coenucoe; na *Bonaire* i na *Aruba*— na playa i mas den tera. E schoolnan-aí no a crece asina noema foi baranca coe piedra: nan tini nan historia, mes cos koe e misa Católica chikitoenan mes, i e misionarionan koe ta sirbi nan. Además, e Pensionaat Católica, koe ta un gloria di Antilla i di Zuid-América; e casnan pa hende maloe, hende loco i hende di lepra, "Union di San Hosé" mes, i e school Católica pa mucha homber, maské ta poco tempoe noema k'é ta existi: cada uno tabatin su nacementoe i crecementoe, i hopi di kiko nos a nombra caba lo por jega ainda na florecimientoe mas grandi. Coe un orguljoe santoe lo posteridad por mira toer e obranan-aí di caridad i misericordia Cristian of di berdadera celo apostólico. Maar toch, no sin duelo, koe historia di toer e obra Católicanan-aí i di toer e institucionnan-aí meste bai perdir. P'esai, té na oenda ta discrecion ta permití nos, pa motiboe di persona i famianan koe ta biba ainda, di tempoe en tempoe "Amigoe di Curaçao" lo trece na conocementoe di publiek algun cos koe por *contribuí* algun dia manera fuente, pa algun hende koe lo kier encarguèle di scirbi historia di Fé Católica n'e Colonia-akí.

NIEUWSBERICHTEN.

NEDERLAND.

Men schrijft van *Het Loo*:

„ De buitenlucht werkt gunstig op Zr. Ms. gezondheidstoestand. De Koning maakt dagelijks een wandeling in het park of een rijtoer met H. M. in een open rijtuig."

— H. M. de Koningin zal den 9 Mei a. s. van *Het Loo* naar het station Scherfede in Duitschland reizen, om van daar per rijtuig Arolsen te bereiken.

Na aldaar een bezoek te hebben gebracht aan hare ouders, zal H M. zich vervolgens naar Teplitz begeven.

— Het huwelijk van H. K. H. Prinses Hendrik met Prins Albert van Saxen-Altenburg zal den 3 Mei te Berlijn voltrokken worden. De hofstoet, die hen naar; Albrechtsburg (bij Dresden) zal vergezellen, bestaat uit 83 personen.

— De heer Grobbée heeft aan Z. M den Koning zijn ontslag aangeboden als minister van Financiën.

Uit Breda werd den 29n April aan „ *de Tijd*" van officiëele zijde geseind, dat tot Bisschop van Breda is benoemd de Zeer Eerw. heer PETRUS LEYTEN, pastoor te Bavel in het kanton Ginneken.

— De *Tablet* van 2 Mei behelst voor ons de nieuwstijding, dat de Zeer Eerw. heer HUBERTUS BOERMANS, deken, plebaan en pastoor te Roermond tot Coadjutor met recht van opvolging benoemd is van Z. D. H. Mgr. J. A. Paradis, bisschop van Roermond.

Stoomvaart-Maatschappij Koninklijke West-Indische Maildienst.

Aan het door de directie in de jaarlijksche algemeene vergadering aan de aandeelhouders uitgebracht verslag ontleenen wij het volgende:

„ De Maatschappij is in het bezit van 3 stoomschepen (*Oranje Nassau*, *Prins Willem I* en *Prins Maurits*) welke in ieder opzicht voor de lijn geschikt gebleken zijn.

De eerste reize nam den 27n Maart een aanvang met het stoomschip *Oranje Nassau*. Kort na het vertrek van dit schip werd de vertrekdag op den 12n van elke maand vastgesteld en van af 12 Mei werd dan ook geregeld maandelijks op dien datum een schip naar de West-Indiën geëxpediëerd.

„ Rampen, van welken aard ook, hebben ons niet getroffen. De reizen hebben zich door een groote regelmatigheid onderscheiden. De weg van Amsterdam naar Paramaribo werd doorgaans in 18 etmalen, en zelfs wel eens in iets korteren tijd volbracht; de thuisreize vorderde één dag langer.

„ Het doet ons leed te moeten zeggen, dat de maildienst te Suriname niet zoo uitsluitend in het verkeer met moederland en Kolonie voorziet, als wij gehoopt en verwacht hadden.

„ De overtuiging is nog niet krachtig genoeg bij allen, die bij den voortduur onzer Maatschappij belang hebben, dat die alleen verzekerd is, als de kooplieden, vooral in Suriname, uitsluitend van onze stoomschepen gebruik maken voor den aanvoer hunner behoeften uit Europa en voor den overvoer hunner producten daarheen. Wij vertrouwen dat de handel in moederland en Koloniën ons dien zoo noodigen steun op voldoende en volledige wijze verstrekken zal.

„ Behalve Paramaribo en Curaçao, werden ook Demerara, Trinidad, Puerto Cabello en La Guayra regelmatig door ons aangedaan.

„ De nederlandsche handel met deze vreemde koloniën en met Venezuela is nog luttel. Wij schrijven dit toe aan het gebrek aan handelsrelatiën, want wij houden ons overtuigd, dat de koffie en cacao van Venezuela en van Trinidad hier een goede markt zouden aantreffen, terwijl ook hollandsche producten, als boter, kaas, jenever, aardappelen, enz., in die landen een gereden aftrek zouden vinden.

„ Vooral de thuisreizen gaven een slechte rekening en wij hadden daarbij niet alleen met lage vrachten, maar ook met gebrek aan lading te kampen. Evenwel leverden de afgeloopen reis-rekeningen, waaronder begrepen alle kosten van administratie en van assurantie der stoomschepen, nog een voordeelig saldo van ƒ 458.95½ op. De rente van de obligatiën, benevens de assurantiepremiën op alle eigendommen behalve de stoomschepen, hebben ten gevolge, dat de explotatie sluit met een nadeelig saldo van ƒ 7217.72, waar tegenover zou kunnen worden gesteld dat wij, ten gevolge van eigen assurantie, een fonds van ƒ 6766.95½ hebben gevormd.

„ Wij hebben gemeend, ter voldoening aan art. 18 der statuten, behalve de vermelde ƒ 7217.72, op de winst en verliesrekering te moeten brengen een som van ƒ 37.316.87 voor afschrijving op de schepen, zijnde 5 pCt. van den kostprijs van af het oogenblik, dat de schepen in dienst zijn gekomen. Tengevolge daarvan sluit de rekening over 1884 met een totaal verlies van ƒ 44.634.59.

„ Wij hopen", alzoo besluit het verslag, „ dat de omstandigheden zullen toelaten, dat wij in het volgend jaar een meer verblijdend verslag zullen kunnen uitbrengen en bevelen intusschen de onderneming ook aan de belangstelling van aandeelhouders ten sterkste aan.

Het verslag, de balans en de rekening en verantwoording werden zonder discussie goedgekeurd. De heeren P. N. Muller en d'Angremond, aftredende commissarissen, werden herkozen.

CURACAO.
Gouvernements-Besluiten.
Curaçao, den 22n Mei 1885.

Degenen, die alsnog wenschen deel te nemen aan het in Juni eerstkomende te houden examen van aspiranten naar de betrekkingen van Yker en Rooimeester alhier, kunnen zich daartoe vóór 1ⁿ Juni aanstaande, bij gezegeld verzoekschrift tot den Gouverneur wenden.

De Heeren *S. Prince*, oud-Kol... der Genie, *A. Boomgaart*, Kapit... der Infanterie, en *J. Reddingh* ...

Wolff, 1e luitenant der Artillerie, in commissie benoemd tot het afnemen van de examens voor Yker en Roeimeester alhier.

De Gouvernements Secretaris,
HELLMUND.

— Zondag, den 17 dezer, kwam Zr. Ms. Stoomschip *Bonaire* alhier vóór de haven. Na een sloep aan wal te hebben gezonden en zich van eenige provisie te hebben voorzien, zette het zijn oefeningstocht voort, koers houdende naar het westen. Donderdag morgen verscheen het wederom vóór de haven en na door middel van den loods gemeenschap met den wal te hebben gehad, vertrok het naar Bonaire.

— Deze week hebben zich hier ter stede dikwijls rijkgeladen regenwolken boven onze hoofden vertoond. De hevige noord-oosten wind dreef hen echter spoedig uit het gezicht, zoodat Curaçao even droog en dor is gebleven en de ellende der bevolking met den dag toeneemt.

— Het „ALGEMEEN VERSLAG van het verhandelde op de algemeene vergadering van het Hoofdbestuur en de Afgevaardigden der districts-commissiën van het *Fonds ter aanmoediging en ondersteuning van den gewapenden dienst in de Nederlanden*, gehouden te Amsterdam, den 30n Juli 1884" is ons deze week welwillend toegezonden. Het edele doel van genoemd FONDS — de ondersteuning namelijk van „ Infirmen," „ Veteranen," „ Oud-strijders" „ Nageblevenen van gesneuvelden van Waterloo" enz. enz. — vond ook in de Kolonie Curaçao toejuiching niet alleen, maar eene Commissie zelfs heeft zich alhier gevormd, die in het VERSLAG met erkentelijkheid jegens hare verdiensten vermeld wordt. Ook de Hoog Edel Gestr. Heer N. van den Brandhof, Gouverneur van Curaçao, ondersteunde door Zijne tusschenkomst de goede zaak, zoodat er thans op alle overige eilanden dezer kolonie plaatselijke Commissiën benoemd zijn.

Met het volste vertrouwen durven wij een volgend *Algemeen Verslag* te gemoet zien, waaruit wederom blijken zal, dat de Ingezetenen dezer Kolonie zich niet onbetuigd laten, waar het eene zaak geldt van nationaliteit en menschlievendheid als de ondersteuning van het „ Fonds."

— (*Uit eene partic. correspondentie*). De heeren Professoren en Studenten zijn den 21n April op het eiland *Saba* hunne wetenschappelijke onderzoekingen in de West-Indiën komen voortzetten en eindigen. Blijkbaar was dit eiland, dat er anders zoo schilderachtig en heerlijk kan uitzien, niet op hunne komst voorbereid; het was niet getooid met dat frissche groen, noch met de wonderbare bloemenpracht die het oog van den Curaçaoschen reiziger betooveren, en hem aanstonds gunstig stemmen voor ons Saba, dat eens met recht de groote bloemen- en vruchtentuin der eilanden boven den Wind mag heeten. Allen smachten hier naar regen. — Van die gewerden gesproken: iedereen stond hier verwonderd over de activiteit der Leidsche Professoren gedurende de weinige dagen, dat zij hier vertoefden. Het waren onvermoeide loopers en klimmers, die telkens met groote ladingen „groen", zoowls de profanen in de wetenschap het hier noemden, zegevierend huiswaarts keerden. Ik ben een liefhebber van de soort van varens, bij ons te lande eikelvaren of engelen-zoet genaamd; het deed mij daarom niet weinig genoegen, dat de weelderige varens van Saba genade vonden in hunne oogen en gretig voor den „ hortus botanicus" te Leiden verzameld werden. Ook voor de [illegible] steenen-verzameling dier [illegible] schijnt ons eiland geen onbelangrijke bijdragen te hebben geleverd. In allen gevalle, de heeren [illegible] en *de Haan* zijn uitnemend voldaan zoowel over de ontvangst, door Z. H. Edl. den heer [illegible]hebber hun bereid, als over [den uit]slag waarmede hunne wetenschappelijke expeditie hier op Saba [bekroond] is geworden. — Den 22n April reeds vertrokken de heeren des avonds in den liefelijksten maneschijn naar St. Martin, om den 12n Mei per steamer de reis naar New-York te aanvaarden.

o

COLON. — Den 6n Mei werden de twee voornaamste aanhangers van Prestan, nl. *Pautrizelle* en *Cocobolo* aan de Regeering uitgeleverd en aanstonds door haar met de galg gestraft.

ROME. — Het groote Protestantsche dagblad van New-York *The Sun*, gaf onlangs de volgende schildering van Paus Leo XIII in hare „ Romeinsche Correspondentie" te lezen.

„ Leo XIII is een Paus, die onwillekeurig eerbied en vereering inboezemt. Zijn aanblik reeds treft en vermeestert u. Geen oogenblik vergeet hij het karakter zijner hooge waardigheid. Uren, wat zeg ik? dagen en weken lang moogt gij hem oplettend gadeslaan, maar niet den minsten schijn van zwakheid en matheid of wat men noemt *laisser-aller* zult gij bij hem bespeuren. 's Pausen manieren zijn, evenals zijne vorstelijke houding, vol terughouding en waardigheid: zijne woorden maken op u denzelfden indruk als zijn doordringende blik. Leo XIII heeft het steile en koele van een Engelschman. Hij leest met opmerkzaamheid wat er in alle bladen en geschriften over hem gesproken wordt; wikt en weegt het vóór en tegen met de grootste nauwkeurigheid, maar blijft terzelfder tijd ongevoelig voor den lof en blaam der kritiek."

LONDEN. — 12 Mei. Met eene meerderheid van 30 stemmen heeft Gladstone — ofschoon niet zonder eerst door een aantal vragen om opheldering en inlichting over onderscheidene aangelegenheden van Soudan en Azië gekweld en zelfs van onbekwaamheid beschuldigd te zijn — zijne credietwet door het Lagerhuis zien aannemen.

— De Russische premier Giers zal, volgens gerucht, aftreden en door prins Lobanoff Rostowski, een anti-Engelschgezinden staatsman, worden opgevolgd.

— Frankrijk heeft ten zuiden van de Roode Zee een aanzienlijke strook lands geannexeerd.

BRUSSEL. — Koning Leopold is den 18n April jl. aan een zeer groot gevaar ontsnapt. De koninklijke trein, waarin Leopold II zich bevond, was voorbij het station Etterbeek gereden, toen een personentrein uit Tervueren, ten gevolge eener breuk aan het toestel-Saxby, regelrecht op den koninklijken trein kwam aanstoomen. — Gelukkig heeft men bijtijds de twee machienen kunnen stoppen en op die wijze eene verschrikkelijke ramp vermeden.

— Mgr. Goossens, aartsbisschop van Mechelen heeft den 18n der vorige maand te Laeken het H. Vormsel toegediend aan prins Albert, tweeden zoon van den Graaf van Vlaanderen, en zijne zuster prinses Josephine.

BERLIJN. — Het gerucht loopt, dat er dit jaar eene nieuwe bijeenkomst der drie keizers zal plaats hebben, welke vooral door Keizer Wilhelm gewenscht wordt. De belangrijkheid van dit bezoek zal de aandacht niet ontgaan, daar het o. a. bewijst, dat niet alleen de drie Keizers, maar ook de staatslieden den vrede als zeker beschouwen, natuurlijk met inbegrip van de betrekkingen tusschen Engeland en Rusland.

— In de Duitsche militaire kringen wordt thans druk gesproken over een boek getiteld: *De oorlogen van Caesar beschouwd uit het oogpunt der moderne krijgsleer*, geschreven door kroonprins Wilhelm. Von Moltke en andere Duitsche legerhoofden beschouwen dezen letterkundigen arbeid als van groote verdienste.

— Den 5n dezer maand overleed te St. Vincent de beroemde Dr. *Nachtigal*, wiens vele wetenschappelijke reizen en politieke zendingen den grondslag hebben gelegd voor de Duitsche koloniale politiek in Afrika en Australië.

— DR. FHR. V. SCHORLEMER-ALST heeft zijn mandaat in den *Duitschen Rijksdag* nedergelegd, maar blijft als lid van het *Pruisische Huis van Afgevaardigden* voor de heiligste belangen zijner katholieke kiezers, gelijk hij zelf in een brief verklaarde, met des te grooter ijver optreden en strijden.

De *Germania* zegt desaangaande.

„ Wij hebben dit schrijven afgewacht en ons vóór zijne publicatie van iedere uiting over het nederleggen van dat mandaat onthouden. Thans echter geven wij het leedwezen van het geheele Katholieke Duitschland er over te kennen, dat het den afgevaardigde Von Schorlemer-Alst niet meer mogelijk is, ook in den Rijksdag een onzer aanvoerders te zijn. Dat het nu genomen besluit moest volgen, was bekend, en in zooverre heeft het niets verrassends en is zonder eenige politieke oorzaak. Wanneer op den schouder van één man zulke zware werklast rust als op dien des vrijheers — reeds de diensten, welke hij in zijn kleine geboorteplaats bewijst, vereischen een volle, mannelijke kracht — dan is het natuurlijk, dat hij zich daarvan tracht te ontdoen, wanneer de omstandigheden het veroorlooven. Dat heeft vrijheer Von Schorlemer-Alst thans gedaan. Hij is daardoor echter niet uit onze rijen getreden; hij blijft ook nu nog wat hij sinds langen tijd geweest is: een geestdriftvol, onverschrokken, krachtig, steeds strijdlustig en door de tegenstanders gevreesd aanvoerder des Katholieken volks. In het Huis van Afgevaardigden zal hij met verdubbelde energie voor onze heiligste belangen in de bres springen en wanneer onze tegenstanders gelooven, dat de sterke arm des vrijheers Von Schorlemer Alst ons in den strijd in den steek zal laten, dan bewijzen zij daardoor slechts hunne onbekendheid met het Katholieke denken en voelen."

Afghanistan.

De beroemde oorlogscorrespondent van een der groote Engelsche dagbladen, *Forbes*, die zelfs door Von Moltke als een deskundige geprezen wordt, zegt over den tegenwoordigen toestand:

„ Weten de heeren, die Engelands souvereiniteit tot Herat willen uitbreiden, wel wat het zou in hebben om Afghanistan tot een Britsch wingewest te maken? Twee vruchtelooze pogingen daartoe hebben ons zestig millioen pond sterling behalve een tal van kostbare levens gekost. Nog nu liggen op de berghellingen de beenderen van onbegraven Britsche soldaten! We hebben twee keer Afghanistan moeten verlaten, enkel omdat wij er niet in blijven konden! De Afghanen met hun standvastige, felle, door merg en beenderen gedrongen vijandschap lieten ons nooit rust, en dwongen ons weg te gaan. Hier teruggedreven vielen ze ons ginds aan. Ze hakten en houwden op de achterhoede onzer legers; ze lieten ten laatste Stewart slechts het land uit, omdat hij terugtrok en met goud er voor betaalde.

„ Waarom, in 's hemels naam, gebruiken wij dat Afghanistan niet als een bolwerk! Welk een voorrecht, dit ontembare Afghaansche ras op onze grenzen te hebben. Het is een *chevaux-de frise*-land. De Afghanen zouden ons terugwerpen uit hun land, maar ze zouden eveneens de Russen terugwerpen; ze willen in hun bergland geen vreemdelingen toelaten.

„ Engeland heeft in Indië een sterke, gemakkelijk te verdedigen natuurlijke grens; maar de verste zijde van Afghanistan is moeilijk te verdedigen. Wilden de Russen Indië aanvallen, dan moesten ze eerst door Afghanistan. Afghanistan is woest en onvruchtbaar. Dan zouden de Russen (wat thans de Engelschen tot taak zouden hebben!) *al hun voorraad* moeten medesleepen van hun basis dwars door sneeuw en felle hitte! Ze zouden de zekerheid van cholera en gebrekkig water moeten onder het oog zien, en dan voor de passen van de Himalaya komen, waar de Engelsche kanonnen hen afwachten na den langen marsch!"

Verscheidenheden.

Professor Scholten.

Het *Leidsch Weekbl.* schrijft als volgt over prof. SCHOLTEN, over wiens geleerdheid in de vorige maand door de moderne mannen van naam zoo hoog opgegeven werd:

Professor Scholten was een pantheïst. Maar wat is nu een pantheïst? Een pantheïst is voor Katholieken en geloovige Protestanten vooreerst een godloochenaar. Een persoonlijke God, zooals Deze zich aan ons heeft geopenbaard, onderscheiden van al het overige, dat geschapen is, en door ons *wereld* genoemd wordt, — een God, die boven al het overige verheven is, wordt door den pantheïst niet aangenomen. Het pantheïsme is het stelsel, dat God met de wereld vereenzelvigt. De wereld is God; het *alles* is God, volgens hem. Die God nu doet zich kennen in verschillende verschijningsvormen: hij verschijnt als lucht boven mij, als aarde onder mij, als mensch in en door mij. En als de pantheïst in zijne woorden onderscheid maakt tusschen *God en wereld*, dan doet hij dit alleen in zooverre wij onderscheid maken tusschen *water* en *golven*, *vuur* en *vlammen*: zijnde het laatste de vorm van het eerste. Duidelijk is het, dat zulk een God geljk staat met *geen God*.

Het pantheïsme werd in de nieuwste tijden vooral vertegenwoordigd door Spinoza, Fichte, Schelling, Hegel en bij ons door professor Scholten. Men moet echter niet meenen, dat het eene nieuwe vinding is, want het is zoo oud als de wereld. De heidenen, en het duidelijkst de Grieken, zagen het goddelijke in de elementen, in die dingen, die uit de elementen bestaan, en ten slotte tot in de kleinste individuëele zaken: vandaar de Grieksche godenwereld. En Adam en Eva wilden, bij den zondeval, zich zelve reeds tot God verheffen.

Nu weten wij wel, dat professor Scholten de beschuldiging van pantheïsme verre van zich afwierp, en dat hij zich op dit punt tegen Da Costa in de weer heeft gesteld. Men vindt dan ook in zijne werken wel plaatsen, waar men meenen zou, dat hij het Christelijk Godsbegrip huldigt; maar hier wordt de zaak niet beter op. Scholten doet hier, als zoovele moderne dominé's, zijne leerlingen, die de goegemeente praten van een God, terwijl zij zelve „verheven zijn boven het Christelijk Godsbegrip."

Scholten leerde zijn stelsel onder den naam van *determinisme*. Volgens dit stelsel *loochent* Scholten onder meer den *vrijen wil*. Al wat gebeurt, gebeurt noodzakelijk. Met den vrijen wil vallen dan alle begrippen van zedelijke wet, van deugd, van zonde, van zedelijk goed en kwaad. Ieder mensch is de als mensch verschijnende God; daarom is alle wet en onderworpenheid een gruwel.

De verkondiging van dit stelsel is de oorzaak van den moreelen val onzer moderne maatschappij. Is het wonder dat er zooveel goddeloosheid huist onder de studenten eener academie, en is het wonder dat zij, die de godgeleerdheid als hoofdvak gekozen hebben, in dit opzicht niet de minsten zijn, als een professor in de godgeleerdheid een pantheïstisch stelsel is toegedaan?

Veel ellende, boosheid, verleiding, zedelijk verval is er tengevolge der pantheïstische leerstellingen over ons vaderland gebracht. En wij hopen, dat vele burgers van deze stad, die tot nog toe allen vertoon van geleerdheid het wierookvat toezwaaiden, in het vervolg op dit punt een weinig omzichtiger zullen te werk gaan.

De heldendaad van een Christen.

— Bij de begrafenis van het derde slachtoffer van den verschrikkelijken moord te Maastricht hield dr. Van Oppen, rector van het gymnasium te Maastricht, op het graf van zijn ongelukkigen neef eene redevoering die den diepsten indruk op aller gemoederen maakte en waarvan het slot inderdaad verheven is.

Op de volgende wijze riep daar aan het geopend graf van het slachtoffer de Christelijke vergevingsgezindheid Gods barmhartigheid in voor den moordenaar.

„Ten slotte nog één woord.... Bij al het leed, bij al de tranen, bij al de smarten denken wij niet aan dien rampzaligen zondaar, die daar ginder te Maastricht binnen de nauwe muren zijner cel zit te staren, met bloed bespat, de vijand van God en de menschen, huiveringwekkend koud en onverschillig, ja trotsch op zijne moorden! Wiens lot is beklagenswaardiger dan het zijne? Wie zou niet liever al de zielesmarten der treurende weduwe willen verduren dan de gewetenswroegingen, de furiën, die vroeg of laat den ongelukkige zullen vervolgen? Welnu! Een woord van...... vergiffenis, hoe hard het ook vallen moge! Het onrecht der maatschappij aangedaan dient gewroken te worden, en wij hebben noch de macht noch het recht dit te vergeven....... Doch al het overige zij u vergeven, Cæsar Timmermans, ter wille van den God, die Zijn beulen vergiffenis schonk. Het bloed van mijn broeder kome niet over u en over uwe kinderen. In naam der geheele familie reik ik u, o ongelukkige, o verblinde, over deze drie kostbare lijken mijne hand ter verzoening, God smeekend dat Hij uw steenen hart roere, dat hij u vroeg of laat berouw over uwe misdaden schenken moge, dat wij in den Hemel het feest der verzoening vieren mogen.

Eene Schaakpartij.

In de wereld der schakers is nog in onze dagen de herinnering levendig gebleven aan een partij, die in de dagen der Fransche omwenteling om een belangrijken inzet gespeeld werd.

Mirabeau, Barrère, Darion, Saint-Just en Robespierre waren geregelde bezoekers van het *Café de la Régence* te Parijs, waar *Robespierre*, die een hartstochtelijk schaakspeler was, in die vreeselijke dagen slechts zelden iemand aantrof, die bereid was een partij schaak met hem te spelen.

Op zekeren avond, toen hij zich in het koffiehuis verveelde, nam een klein jongmensch van buitengewone schoonheid, tegenover hem plaats en verzette, zonder een woord te spreken, een der stukken; werktuigelijk verplaatste Robespierre een ander, en de partij was begonnen.

De jonge man won drie partijen achter elkander. „Genoeg," zeide de dictator, die zich vol woede op den vinger beet, omdat hij zich in zijne eigenliefde gekrenkt gevoelde, „om welken inzet hebben wij gespeeld?"

„Om een menschenhoofd," antwoordde de aangesprokene met bevende stem, „ik heb gewonnen, geef mij dat hoofd spoedig, want anders is het morgen het eigendom van den beul."

Hij haalde een bevel tot invrijheidstelling van graaf R. voor den dag, dat door Robespierre, die door zooveel onverschrokkenheid ontwapend was, werd onderteekend, waarbij hij den naam van den moedigen „burger" vroeg.

„Zeg liever, *burgeres*," was het antwoord, „ik ben de bruid van graaf R.! Vaarwel, ik dank u!"

CAPITEL XVI.

Biaha di Roma na Milano.

Milano 24 April 1885.

Mi muy apreciado Amigoe Cobi.

Ata mi awor na *Milano* i despues di un dos dia lo nos bai *Torino* (Turijn) pa bai di aja coe *diligenza* of *omnibus* of coe wagen, koe lo nos huur, na Zwitserland. Dia 14 di April despues di a celebra fiestanan di Pascu nos a bai foi Roma. Tabata un momento bien tristoe, koe nos mester a kita foi e Ciudad eterna! nos tabata asina coestuma caba coe es tera, koe apena nos por sali foi aí, ma nos a fica mas largoe. Nos a toema e mes camina koe nos a cohe pa bai na Roma, ma un otro camina pa pasa *Asisi* lugar oende S. Francisco a nace. No kere, Cobi, koe mi ta bai contá bo toer cos, koe mi a mira aí; no, esai lo ta muchoe. Basta koe mi ta bisá bo, koe arriba graf di e Santoe Grandi, grandi pa su humildad, mi a reza hopi pa e número grandi di e jioenan spiritual di S. Francisco, koe ta haci tantoe na Curaçao pa nos muchanan: es ta pa Zusternan.

E graf di S. Francisco ta bonitoe, bonitoe; abao den un crypta bao di misa mes: aja, esaí mi meste contá bo liger, tien 3 misa un arriba otro.

Un bao di tera: un parouw coe tera i un riba dié, i pa drenté meste subi hopi trappi.

Den stad di *Asisi* també tin un Statua bonitoe di e Santoe grandi:

També nos a bisita lugar oende el a moeri i oende el tabata castiga su curpa té na sanger, ora tentacion contra e birtud santoe di pureza tabata muchoe grandi. Akí hendenan dishonesto por bin toema un les, com nan tien di bringa contra di e pasion maloe, i koe ta baha hende asina tautoe i ta kita toer limpi nan respect i honor.

Ora nos a caba mira Asisi, Maike i ami tabatin muchoe gustoe aínda di mira *Loreta*, ma Govert tabata muchoe purá pa su affaire, asina koe ora nos a bolbé na *Ferni*, Govert a cohe e *treno Diretto* pa Florence (Firenze) i a pasa Torino i Monte Cenisio pa bai Paris. Nos meste a warda 3 ora na Ferni pa un ferrocaril koe lo sali foi Roma pa bai *Ancona* i *Loreto*.

Ma pa kita un poco flakeza di stoma i tambe pa pasa tempoe mi ta propone Maike pa toema un *diner* (comementoe). Maike ta contentoe i nos ta bai sinta na mesa banda di 2 Senjoresnan of Sjonnan coe panja di berdadero biagerouan Inglés koe a bestel na mes tempoe coe nos nan coeminda.

Tabata 2 Sjon koe tabata papia huntoe linga Italiana, maské nan cara tabata moenstra nada particular di tera di Zuid; un tabatien un barba largoe coe un bril riba su nanisji i su wowo tabata loer toer banda i mi no ta keré koe un cos cualkier tabata pasa su wowo. El tabata doená mi un idea manera el a trata hopi coe hende na mundoe caba i manera el a pasa toer camina, pasobra el tabata masjar sosegá. Su cara tabata moenstra un bon coerazon, un bon natural. E otro tabata mas moza, i klaar habrir mi por a mira na su cara inocente koe el no a pasa tantoe trabao na mundoe ainda. Ma sin duda el tabata bao di un bon warda. Maike a corda promer, koe nan tabata Americanoe, pasobra koe nan no a haci causa di ningun hende.

Coeminda tabata bini riba mesa i e dos Sjonnan sin tarda, sin mira na ningun hende ta haci sinjal di S. Cruz, ta reza i ta coeminza comé. Nos ta sigi nan i ta haci mes manera.

Un cos mas nos a haja sabi awor es ta; koe nan tabata Católico, ma nada mas. Maike ta pisca, ta pisca; e ta puntra oende nan ta bai i nan ta responde: "Na Ancona tabata asina corticoe, koe Maike mes tabatin un poco miedoe di puntra mas. Toch nan manera di haci tabata gusta nos muchoe tantoe pa bandona nan companía i nos a toema propósito di bai sinta den mes wagon di ferrocarril pa forza nan di sera un poco amistad.

„Linca di Anconaaa," un otro ta respondé di mees manera. "Linca di Firenze! Pistoja, Bologna, Milano, Mte. Gottardo! La Sarzizeraaaaa," un di 3 ta grita coe un boz manera el tabata gana 10 placa pa cada bez koe el tabata grita duroe.

Nan ta habri portanan pura di nos *Zaal di warda* i un conductore ta canta henter e Letania trobé toer limpi coe ún rosea sool. Mi tabata harri pa e behei; ma e dos Sjonnan no tabata haci muchoe causa di e cosuan–aí; mi a corda di toema esaí pa un ocasi pa mi coeminza combersatie coe nan ma mi tabatin miedoe di coeminza.

Apena nos a sali for di Zaal di warda, ata 3 ferrocarril ta bin dilanti nos *Stazione*. Nos ta drenta den e ferrocarril pa Ancona, i ora mi a mira un wagon 1ª classe bací mi a jama e dos Sjonnan pa nan drenta també.

Parce koe mi tabata gana pesaí coerazon di e dosnau, pasobra nan tabata gradici nos basta beleefd i cordial pa nos atencion; ma nada di combersacion ainda. Maike tabatin un poco miedoe, i ami no por a papia ni Italiano ni Inglés bon drechoe.

Ora nos tabata camna coe bon vert den direccion di Ancona, mi a mira koe toer dos ta saca un boeki for di nan sacoe i nan a coeminza reza. Mi tabata ripara un bé n'esaí koe nan tabata alomenos *Sub–diaconan* di nos S. Iglesia, pasobra nan tabata reza nan Brevier, asina mi tabata calcula, ma mirando nan cara basta bieuw caba, nos no tabatin ningun duda mas of nan tabata dos Sacerdote.

Ora nan a caba di reza, Maike ta toema coerasi pa coeminza combersa coe nan, ta toema su koker coe sigaar for su sacoe ta presentá mi un sigaar; i unbez na e dos Sjonnan koe ta toema cada un un sigaar afor. Nos ta pega swavel i Maike dici: "*Le Vostre Signorie sone Sacerdoti?*" ("Sjonnan ta Sacerdote?") i ta larga sigi unbé koe el ta masjá contentoe di tal companía. E di mas bieuw ta responde unbé, ma na linga Spanjool. "Si Senjor Boso ta Spanjool?" "Si," Maike ta respondé „Boso ta Italiano?"

"O nó: Belgonan!" e tabata responde. *Allewel!* mi tabata bisa den e dialect di Vlaamsch koe Govert a sinjá mi poco: "dan zijdege van t' Belzeland! Zeer zijkers!! Meneer! Sans doute" el dici ma el ta larga sigi dsjies: "Maor waor kom de gij van daon, want ge klapt Spaonsch & nou Vlaomsch!"

"Awel! dekik van Curaçao zulle!!" mi dici: (ami ta bini di Curaçao).

Ma el tabata responde basta sabio: Maor in Curaçao klappen ze geen Vlaomsch, dekik eb veul van die conterijen gelezen, zulle!! en deneele bataklante trekt veul op ene Omgekeerden teerton au milieu de l'Ocean!! (ma na Curaçao nan no ta papia Vlaamsch, mi a reza hopi di e tera i toer e tera ta parce un barril birar (lomba arriba) meimei den lamar.)

Mi mester a hari i Maike tabata comprende nada di e palabranan i a coeminza papia francés i spanjol. — Alafin! despues di hopi palabra nos tabata sabi drechoe di un i otro, i nos a tendé foi nan boca koe nan tabata Misionario durante 10 anja caba na tera di *Mongolia* i koe e otro tabata su roeman; i koe també é tabata prepara su mees pa bai doena e sacrificio grandi di predica Evangelie na e Paganonan den e tera brutoe aleuw.

Di mas bieuw tabata jama *Clement Schade* i su roeman – 6 anja mas moza, su nomber tabata *Gerardo*.

Salur di Clement no tabata muchoe bon, toer e biagenan forzar den e tera di Mongolia, e frioe terrible ta traha muchoe riba su curpa i p'esai el tabata obligar di bolbe na Europa pa descanza su curpa poco i na lugar di sinta toer dia na su stoel na Belgia el kier a pasa su tempoe den Italia i Zwitserland, bloot pa plezier. "Si nos por goza di nan compañia lo ta magnífico" Maike tabata bisá mi ketoe–ketoe caba i a mi també tabata desea asina Ata nos a jega na ANCONA.

(*E ta sigi*).

MOVIMIENTO MARITIMO.

(*De la Oficina–Maritima*).

ENTRADAS.

Mayo 16.

Goleta holandesa *Minerva*, de Aruba, carga dividive, aloe y huesos.

Mayo 17.

Goleta holandesa *Cleopatra*, de Maracaibo, carga frutas.

Goleta venezolana *Carlota*, de Pto. Cabello via Bonaire, en lastre.

Balandra holandesa *Marie*, de Bonaire, carga carbon y leña.

Mayo 18.

Balandra venezolana *Nueva Constitucion*, de La Guaira, carga frutas.

Goleta holandesa *Gouverneur van den Brandhof*, (paquete) de San Thomas, en lastre.

Mayo 19.

Balandra venezolana *Calypso*, de Pto. Cabello, en lastre.

Balandra holandesa *Caweta Christ*, de Bonaire, carga carbon y leña.

Falucho venezolano *Campeador*, de Pto. Cabello, carga cal.

Mayo 20.

Goleta venezolana *Restauradora*, de Cumaná y Barcelona, carga café.

Balandra holandesa *Maria Eliza*, de Aruba, en lastre.

Vapor de guerra venezolano *Restaurador*, comandante Sánchez, de La Guaira.

Goleta venezolana *Favorita* de arribada.

Balandra holandesa *Phophaat*, de Aruba, en lastre.

Balandra holandesa *Zilia*, de Bonaire, carga carbon y leña.

Balandra holandesa *Amistad*, de Bonaire, carbon y leña.

Mayo 21.

Vapor aleman *Rhenania*, de Europa via St. Thomas, Santo Domingo, La Guaira y Ptº Cabello, carga 663 bultos para ésta y 144 para Maracaibo.

Goleta venezolana *Neverí*, de Pto. Cobello, en lastre.

Balandra holandesa *Never Mind*, de Bonaire, carga carbon y leña.

Balandra holandesa *San Juan*, de Bonaire, carga carbon y leña.

Balandra venezolana *Djalma*, de Pto. Cabello, carga cal.

Impr. de la Libreria de A. Bethencourt é hijos.